

Cyrano de Bergerac - Obnova

1. Dejanje – Predstava v Burgundski palači

Dogajanje se začne leta 1640 v Burgundski palači, kjer se začenjajo zbirati ljudje, saj sledi predstava. Cyranojevi prijatelji ga nestrpno čakajo in ga hvalijo na vse mogoče načine. Opisan je kot velik poet, glasbenik, učenjak in neustrašen sabljač in s tem dober plemič/kadet v gardi. Obenem so očarani tudi nad lepoto njegove sestrice Roksane, ki je že bila tam. Všeč je tudi grofu de Guichu, ki je sicer že oženjen. To enemu izmed Cyranojevih prijateljev ne gre po godu, zato grofa blati. S tem si nakopije veliko težavo, saj njegov prijatelj Kristjan kmalu po tem izve, da je za Lignierja pripravljena zaseda.

Na oder v slogu končno pride težko pričakovani Cyrano, ki ne mara drugega nastopajočega Montfleuryja. Obem je namreč, tako kot tudi grofu de Guichu všeč Roksana. Montfleury se prestraši sovražno nastrojenega Cyrana in zbeži z odra, s tem pa je tudi predhodno konec predstave, kar Cyrano poplača z denarjem.

Večina ljudi je vesela, ker so dobili denar nazaj, kljub temu pa se je našel nezadovoljnej, ki pristopi do Cyrana. Preden uspe karkoli za prav povedati, Cyrano že brani sebe in svoj velik nos, v katerega naj bi nezadovoljnej buljil in zaradi katerega je tudi zelo občutljiv. V tem dialogu Cyrano prvič pokaže svoje pesniške vrline, saj je mojstrsko zagovarja v rimah. Sedaj nezadovoljneža zamenja Valvert, odposlanec grofa de Guicha. Tu sledi, za razliko od prejšnjega besednega spopada, pravi fizični dvoboj v katerem prav tako zmaga Cyrano, hkrati pa ponosno spesni še balado o dvoboju.

Cyrano je vesel, njegov prijatelj Le Bret pa ve, da si je nakopal veliko sovražnikov. Vendarle mojster poezije ne razmišlja o tem, temveč o Roksani kar pove tudi Le Bretu. Slednji mu predlaga, da izpove svoja čustva, a je Cyrano preveč zadržan in hkrati žalosten, ker ima slabo samopodobo zaradi velikega nosu. Presenetljivo ga Roksana sam povabi na sestanek, s čimer se prvo dejanje tudi konča.

2. Dejanje – Poetska kuhinja

Dogajalni kraj v tem dejanju je Ragueneaujeva prodajalnica jedače (še en izmed prijateljev). V tem prijetnem prostoru, se Cyrano dobi s sestrice Roksano v upanju, da ji bo znal opisati in imel pogum povedati kako zelo jo ljubi. Zadržanega kadeta zadrži prav ona, s tem da mu pove, da ga zelo ceni, kot brata. Z občudovanjem ga pohvali, da je pregnal 100 mož, ki so ogrožali njegovega prijatelja Ligiera. Nato mu izpove svoja čustva do so-kadeta Kristijana in upa, da ji bo lahko pisal in da ga bo Cyrano varoval pred gaskonjskimi kadeti.

Sledi njen odhod, za njo pa pride številna množica, drugi kadeti in Le Bret. Vsi hvalijo Cyranojevo zmago nad 100 možmi, on pa se za njih ne zmeni. Tudi grof de Guiche pride in pove, da je on najel te moške nato pa hitro in jezno odide stran. Le Bret

Cyranoja ponovno opomni, da si ustvarja sovražnike, vendar njega to prav nič ne briga.

Cyrano ima zatem pogovor z Kristijanom, ki ga neprestano prekinja z opazkami o njegovem nosu. Cyrano pobesni, a se zadrži, ker je Roksani obljubil, da bo Kristijana varoval. Odloči se torej povedati, da je Roksaniin bratranec in Kristijan se mu opraviči. Zmenita se, da bo Cyrano v njegovem imenu pisal pisma za Roksano. Tako bi Kristijan očaral svojo izbranko, Cyrano pa bi vadil svoje pisanje poezije, a pravzaprav je tudi on želel s tem izpovedati svoja čustva.

3. Dejanje – Roksaniin poljub

V prvem prizoru se Cyrano odpravi do roksanini hiše, kjer jo povpraša o Kristijanu. Veselo mu pove, da gre vse lepo in prav in je presrečna, da ji piše tako lepa pisma, saj se ne zaveda, da je avtor pravzaprav mož, ki stoji pred njo. Všeč so ji bila celo tako močno, da se jih je naučila in je dele govorila Cyranoju, kar mu je bilo všeč.

Proti roksanini hiši prihaja grof de Guiche, zato se Cyrano skrije, saj ne želi biti viden. Grof sporoči Roksani, da odhaja garda v boj proti Špancem. Roksana ve, da se želi grof maščevati Cyranoju za 100 mož, zato grofu predlaga, naj ga ne pošlje v boj, saj je to njegovo hrepenenje. S tem pa Roksana v bistvu zavaruje Cyrana pred hujšim maščevanjem. Tako se grof odloči, da Cyrano s svojimi kadeti ne bo odšel v pravi boj.

V hiši sta Kristijan in Cyrano, ki mu predlaga, da Roksano, preden gresta v boj, očara z njegovo pesnitvijo. Kristijan ga zavrne in si želi iskreno povedati Roksani kaj čuti, v svojih besedah, kljub temu da je zaskrbljen, ker mu besede ne gredo od rok. Roksana to začuti in komično odvrča njegovo dvorjenje, ker je preveč pusto in neumetniško. Cyrano izkoristi temo, ki v Kristijanovem imenu v rimah dvori Roksani. Roksana in Kristijan se poljubita, nakar kapucin prinese pismo, ki ga je napisal de Guiche. Roksana izkoristi to priložnost in se pretvarja, da v pismu piše, da se mora poročiti s Kristijanom. Sledi poroka, Cyrano pa odzunaj varuje vhod pred de Guichom. Spretno ga zadrži s tem, da se pretvarja, da je padel iz lune in govori kaj vse se mu je v tej avanturi prigodilo, kar pritegne grofovo pozornost. Na ta način Cyrano kupi dovolj časa, da se obred zaključi. De Guiche sprevidi, da je bil pretentan, zato gresta oba s Kristijanom v boj.

4. Dejanje – Gaskonjski kadeti

Opomba: Gaskonja je pokrajina v zahodni Franciji.

Gaskonjski kadeti so na čelu z grofom de Guichem na postojanki v okolju, kjer se bojujejo s Španci. Vzdušje je turobno, vsi so izmučeni od bojov in lačni, saj jim je zmanjkalo hrane. Cyrano medtem ohranja pozitivne misli in jih bodri, hkrati pa kot obljubljeno, vsak dan piše pisma Roksani in jih, mimo Špancev skozi nevarnost, nese pošiljati.

Grof de Guiche ima oster dialog s Cyranojem. Kristijan pove Cyranoju, da bi želel Roksani sam napisati pismo in ob tem skoraj da ugotovi, da je tudi Cyrano zaljubljen vanjo.

Zmoti jih kraljevski voz iz katerega izstopi prav Roksana in pusti vse v začudenju. Prišla je pogledati Kristijana in odloči se, da bo ostala tam in se po potrebi tudi borila. Vse vojake nahrani in oskrbi, le grof ostane brez vsega, saj mu je bila stvar prikrita.

Kristijan se zave, da je Roksana pravzaprav zaljubljena v pisma, torej v dušo Cyranoja in pove Cyranoju, da ve, da jo tudi on ljubi ter naj vse pove sestrični. Že ko ji želi to povedati, se zaslišijo streli in Kristijan obleži na tleh. Vso osuplo Roksano grof odpelje na varno, medtem pa se Cyrano bojevito požene nazaj v boj.

5. Dejanje – Cyrano novičar

Zgodba se odvija 15 let pozneje, leta 1655 v samostanskem vrtu v Parizu. Roksana še po vseh teh letih žaluje za Kristijanom je v samostanu. Cyrano je še vedno edini, ki jo zna spraviti v boljšo voljo. Grof de Guiche govori z Roksano, ki mu pove, da je še zvesta pokojnemu Kristijanu. Pravi, da Cyranoju nekateri predstavljajo nevarnost. Naslednji dan v Cyranoja prileti lesena klada, ki jo spusti lakaj in Cyranoja dodobra poškoduje. Roksana se v samostanu pogovarja z nebogljenim Cyranojem, ki si želi prebrati zadnje pismo, ki ji ga je v imenu Kristijana napisal pred 15 leti. Ko ga prebira Roksana ugotovi, da je to isti glas kot takrat pri njej doma in s tem, da je pravzaprav on pisal pisma in da jo ljubi. Cyrano počasi umre in Roksana ga popolnoma razžaloščena poljubi na čelo. S tem se komedija tragično konča.